

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Ülkemizde gıda ürünlerinde yaşanan fahiş fiyat artışı özellikle çocuklarda dengesiz ve yetersiz beslenme sorununa yol açmıştır. Bu konu ile ilgili uluslararası sözleşmeler kapsamında yasal bir alt yapı oluşturulması, ortaya konulacak çözüm önerileri ve bu hususta devlet kurumlarınca gerçekleştirilmesi gereken politikaların tespiti amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırma Komisyonu kurulmasını arz ve teklif ederim.

Cevdet AKAY
KARABÜK MİLLETVEKİLİ

İsmet ARPACI
Denizli M.

Süleyman BÜLBÜL
Aydın Milletvekili

Utku Gökçözet
Eskişehir M.

ULAS KARASU
Sivas M.

Gizem ÖZCAN
Mugla M.

Velv AOBABA
Malatya M.

Buketin Bursalı
Adana M.

Orhan Sürer
Adana M.

M. Ali
Melih Meriç
Görüntep M.

Yakup Karabulut
Samsun M.

Gökçe TAŞCIER
Antalya M.

Gökçe Akkurt İğfedi
Samsun M.

Tücher Ateş
Bolu M.

Gerekçe;

Birleşik Kamu-İş Konfederasyonu Ar-Ge birimi KAMUAR'ın araştırmasına göre, Eylül 2021'den bu yana gıda fiyatlarının yüzde 402 oranında artmıştır. 2023 yılının ilk yedi aylık döneminde gıda fiyatlarında gözlenen artışın ise %50 civarındadır.

Bazı temel gıda maddelerinden içme sütünün fiyatı %71, beyaz peynirin %210, taze kaşar peynirinin %235, orta boy yumurtanın %44, bebek mamasının %100, yoğurdun %71, kıyma etin %250, sucuğun %400, kuru fasulyenin %106, nohutun %107, kırmızı mercimeğin %15, yeşil mercimeğin %81, pirincin %250, unun %60 oranında artmıştır.

Bu artışların yanında açlık sınırının altında kalan asgari ücret de göz önüne alındığında aslında Türkiye'de milyonlarca insanın yeterli ve sağlıklı gıdaya sürekli ve kolayca erişemediği anlamına gelmektedir. Yoksulluk ve yeterli gıdaya erişim zorluğu tüm halkı etkisi altına almaktadır. Bu durumdan en çok etkilenenler kuşkusuz çocuklardır.

Yeterli ve sağlıklı beslenme açısından risk altındaki ailelerdeki çocukların, diğer akranlarına kıyasla sağlık durumlarının orta veya kötü olduğu, fiziksel ve zihinsel büyüme-gelişme süreçlerinde gerileme gözlemlendiği, enfeksiyon hastalıkları başta olmak üzere çeşitli hastalıklara daha sık ve kolay yakalandıkları ve tedavi hizmetlerine daha sık başvurdukları akademik literatürde sıklıkla dile getirilen sorunlardır.

Yetersiz ve dengesiz beslenme sonucunda hipertansiyon, kansızlık, obezite, kalp rahatlığı riski artmaktadır.

Bir toplumun sağlıklı bir şekilde gelişebilmesi, toplumun geleceği olan çocukların gelişimi, eğitilmesi ve korunması konularında duyarlı bir tavır içerisinde olmayı gerektirmektedir.

Aile ve Sosyal Yardım Bakanlığı tarafından yayınlanan 160 sayfalık "Türkiye Çocuk Hakları Strateji Belgesi ve Eylem Planı (2023-2028)" belgesinde okul çağındaki çocuklara ücretsiz gıda ve beslenme desteği yapılacağına dair bir ifade yer almamaktadır.

Tüm çocuklara daha iyi bir gelecek ve daha iyi bir dünya sunabilmek devletin ve tüm toplumun temel hedefi olmalı, bu amaçla daha fazla önlem alınması ve yeterli düzenleme yapılması konusunda devletin tüm birimleri üzerine düşeni yapmalıdır.

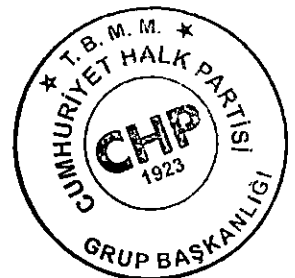
Yeterli, dengeli ve sağlıklı beslenme hakkı, temel bir insan/çocuk hakkıdır. Çocukların bu hakkı, uluslararası ve ulusal düzenlemelerle koruma altına alınmıştır. Örneğin Çocuk Hakları Bildirgesi 4. ilkesinde çocuklara yeterli beslenme sağlanması gerektiği belirtilmiştir.

Ayrıca BM Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'nin 27. maddesine göre;

“Taraf devletler her çocuğun bedensel, zihinsel, ruhsal, ahlâksal ve toplumsal gelişmesini sağlayacak yeterli bir hayat seviyesine hakkı olduğunu kabul ederler” ve taraf devletler, “ulusal durumlarına göre ve olanakları ölçüsünde, ana-babaya ve çocuğun bakımını üstlenen diğer kişilere, çocuğun bu hakkının uygulanmasında yardımcı olmak amacıyla gerekli önlemleri alır ve gereksinim olduğu takdirde özellikle beslenme, giyim ve barınma konularında maddi yardım ve destek programları uygulatırlar”.

Tüm bu durumlar göz önüne alındığında, konu ile ilgili uluslararası sözleşmeler kapsamında yasal bir alt yapı oluşturulması, ortaya konulacak çözüm önerileri ve bu hususta devlet kurumlarınca gerçekleştirilmesi gereken politikaların tespiti amacıyla TBMM’de Araştırma Komisyonu kurularak gerekli çalışmaların yürütölmesini arz ederim.

206 sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

[illegible]